

Alfred Nobel
University

III Міжнародна науково-практична конференція науково-педагогічних, педагогічних працівників і молодих учених

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОГО
СТАНОВЛЕННЯ ФАХІВЦЯ В ІННОВАЦІЙНОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ**

матеріали конференції

17-18 квітня 2025 р.

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції
науково-педагогічних, педагогічних працівників
і молодих учених

**«ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ
ФАХІВЦЯ В ІННОВАЦІЙНОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ»**
(17-18 квітня 2025 р.)

3rd international scientific and practical conference of
scientific and pedagogical, pedagogical staff and young
scientists

**THEORY AND PRACTICE OF THE EXPERT'S
PROFESSIONAL FORMATION IN
THE INNOVATIVE SOCIOCULTURAL AREA**

Proceedings
(17-18 April 2025)

Electronic edition

Dnipro – 2025

УДК 378:371.134:316.61

Т 33

Організаційний комітет:

С.Б. Холод, доктор економічних наук, професор, ректор, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна – голова оргкомітету;

Н.П. Волкова, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна – заступник голови;

О.О. Лаврентьєва, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, Криворізький державний педагогічний університет», Україна – заступник голови;

Л.М. Рибалко, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету фізичної культури та спорту, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Україна;

О.В. Лебідь, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна;

О.П. Крупський, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Україна;

С.Г. Абасова, доктор філософії, доцент, провідний науковий співробітник Інституту економіки Міністерства освіти та науки Азербайджана, Азербайджан.

Т33

Теорія і практика професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі: Матеріали 3-ї Міжнародної науково-практичної конференції науково-педагогічних, педагогічних працівників і молодих учених, Дніпро, 17-18 квітня 2025 р. [Електронне видання]. Дніпро: Університет ім. Альфреда Нобеля, 2025. 283 с.

ISBN 978-966-434-605-1

До збірки увійшли матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції. Головна тематика представлених доповідей відповідає напрямом роботи конференції: висвітлено теоретичні і методологічні засади розвитку професійної освіти в Україні в контексті євроінтеграції; окреслено сучасні парадигми в створенні соціокультурного середовища закладу освіти; розкрито зарубіжний досвід організації професійної підготовки молоді та освіти дорослих; схарактеризовано технологічний інструментарій в забезпеченні якості освітнього процесу.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

© Університет імені
Альфреда Нобеля, 2025

3. Панок В. Професійне становлення практичних психологів: досвід і перспективи. *Психологія і суспільство*. 2013. № 3. С. 135–141.

4. Приходько Ю. О. Особистісні якості психолога як чинник його професійності. *Наукові пошуки: актуальні проблеми теорії і практики: Збірник наукових статей V Міжнародної науково-практичної конференції* (28 квітня 2017 р.). 2017. С. 122–125.

5. Рибалко Л. Дидактичні умови формування здоров'язбережувального освітнього середовища в закладах вищої освіти. *Актуальні проблеми розвитку фізичної культури спорту і туризму в сучасному суспільстві: збірник тез матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції* (27 листопада 2020 р., м. Івано-Франківськ) / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2020. С. 32–34.

6. Рибалко Л. М., Камерілов О. Є. Рухова активність як умова здорового способу життя людини. *Оздоровчо-рекреаційна рухова активність у сучасному суспільстві: матеріали Міжнародної наук.-практ. інтернет-конференції* (м. Чернівці 10.11.2020 р.) / за ред.: Я. Б. Зорія. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2020. С. 183–185.

Є. В. Караван,
викладач кафедри фізичної культури та спорту,
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СПОРТСМЕНІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В ДЮСШ

Після початку повномасштабної війни десятки тисяч українців пройшли фронт. Багато з них мають фізичні та психологічні рани, однак водночас – неоціненний досвід, силу волі та глибоке розуміння цінності свободи й державності. Інтеграція ветеранів у мирне життя – завдання державної ваги, і саме ДЮСШ можуть стати ідеальним майданчиком для такої адаптації.

Ветерани є живим прикладом мужності, рішучості та відданості Батьківщині. Вони можуть ділитися цінностями: відповідальність, витривалість, командний дух. Їхнє слово має велику вагу для молоді: це не теорія з підручника, це життєвий досвід. Ветерани можуть брати участь у:

- Проведенні уроків мужності, зустрічей і патріотичних заходів.

- Організації військово-спортивних ігор, таборів, походів.
- Індивідуальній роботі з підлітками, які потребують підтримки чи мотивації.

Переваги для дітей і суспільства:

- Формується національна ідентичність, повага до військових, традицій і символів.
- Зростає мотивація до навчання, спорту, служіння громаді.
- Знижується ризик девіантної поведінки серед молоді – коли є приклад для наслідування, з'являється сенс.

Працевлаштування ветеранів у ДЮСШ – це не просто зайнятість, це вклад у майбутнє України. Це синергія сили і духу: ті, хто захищав Батьківщину, виховують тих, хто буде її будувати. Через спорт, через особистий приклад, через щире слово.

У сучасних умовах боротьби України за свободу і незалежність особливої актуальності набуває євроінтеграційний вектор розвитку держави. Патріотичне виховання в ДЮСШ повинне не лише формувати любов до Батьківщини, а й розуміння свого місця у великій європейській спільноті, де панують цінності демократії, прав людини, солідарності та соціальної відповідальності.

Через участь у міжнародних спортивних змаганнях, проєктах і обмінах, юні спортсмени:

- здобувають досвід європейської культури співпраці та взаємоповаги;
- утверджуються в думці, що патріотизм – це активна громадянська позиція, гідна представлення на міжнародному рівні;
- набувають мотивації до розвитку, знаючи, що вони – обличчя своєї держави у світі.

Також євроінтеграція відкриває можливості для співпраці з європейськими освітньо-спортивними інституціями, спільного проведення навчань, тренінгів, семінарів із питань фізичної культури, інклюзії, психологічної реабілітації, що особливо важливо в умовах воєнного стану. Таким чином, патріотизм і європейська ідентичність не суперечать одне одному, а навпаки – доповнюють і зміцнюють внутрішню єдність України на шляху до цивілізованого демократичного світу.

Отже, патріотичне виховання в умовах воєнного стану в ДЮСШ набуває особливого значення. Саме тут формується нове покоління українців – сильне тілом і духом, свідоме своїх національних обов'язків і готове до захисту держави.

Список використаних джерел

1. Державна цільова соціальна програма патріотичного виховання громадян України на 2021–2025 роки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2021-%D0%BF#Text>.
2. Мартинюк О. С. Патріотичне виховання молоді в умовах воєнного конфлікту. *Педагогіка і психологія*. 2022. № 2. С. 45–49.
3. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання у системі освіти України» від 31.03.2015 № 312.
4. Литвиненко В. Патріотичне виховання у спортивних школах: сучасний досвід та перспективи розвитку. *Фізична культура і спорт у контексті гуманітарного розвитку*. 2023. № 1. С. 57–61.
5. Черниш С. Роль спорту у формуванні громадянської свідомості молоді. *Молодь і спорт*. 2021. № 3. С. 33–36.

К. В. Коваль,
асистент кафедри педагогіки,
Бердянський державний педагогічний університет,
м. Запоріжжя, Україна

РОЛЬ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У ФОРМУВАННІ ТОЛЕРАНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Формування толерантної особистості є одним із фундаментальних завдань сучасної освіти, оскільки воно безпосередньо пов'язане з вихованням морально-етичних цінностей, які визначають соціальну поведінку людини [5]. Особливої актуальності цей процес набуває в початковій школі, коли діти проходять етап активного засвоєння етичних норм, моделей комунікації та способів взаємодії з оточенням. У цьому віці формуються базові уявлення про добро і зло, справедливість, повагу до інших, що є основою для подальшого становлення соціально відповідальної особистості [6].

Розвиток толерантності, як обов'язкової компоненти становлення особистості досліджується не тільки вітчизняними (L. Cherednyuk, С. Довбенко, І. Резніченко та ін.), але й закордонними (N. Amirgalina, N. Gafurova, G. Kuchikova, L. Zarkenova, Zh. Zarkenova та ін.) науковцями, що свідчить про важливість та глобальне значення окресленої проблеми.

Толерантність є складним соціально-психологічним феноменом,